

КРИСТИН ЮРУКОВА

КРАКОВ

ЛИРИКА

2018

МОЗАЙКА - 92 - А.Ю. - М.Ю

ПЛОВДИВ

БИБЛИОТЕКА “ЕВРОПЕЙСКА КУЛТУРА”

Copyright©2018

Кристин Юркова

Всички права запазени. Някоя част от тази книга не може
да се копира или размножава в никаква форма освен
при цитиране на малки откъси в рецензии
без писменото съгласие на автора.

ИЗДАТЕЛСТВО: ЕТ “МОЗАЙКА - 92 - А.Ю. - М.Ю.”
ПЛОВДИВ
ПЪРВО ИЗДАНИЕ
2018
ISBN 978-954-673-025-1

СЪДЪРЖАНИЕ

1. МИЛОСТТА НА ЧЕСЛАВ МИЛОШ
2. САМО НЕ
3. ЯН МАТЕЙКО
4. РАЗГОВОРИ С ВИСЛАВА ШИМБОРСКА
5. КРАКОВ
6. СОЛИДАРНОСТ
7. ВЛАДИСЛАВ III ЯГЕЛО
8. СЦЕНАРИЙ
9. ПОЛСКИЯ ПЪТ, БЪЛГАРСКИЯ
10. СЪВРЕМИЕ

МИЛОСТТА НА ЧЕСЛАВ МИЛОШ

Чеслав Милош,
носен
върху гърбовете
на полските работници-

колко работници по света
познават поезията
и я носят на раменете си
като собствените деца.

Емиграцията на Милош
всъщност не се състоя -
народът задържа
стиховете му в прегръдка.

САМО НЕ На Чеслав Милош

Само не мислите,
само не съществуването
чрез мисли,
мислите свои
и мислите на другите преди,
не догмите и не капаните
само не – хартиени химери.
Съществуването
единствено чрез разтваряне,
съществуване
чрез поглъщане
на смокиновия сок
с очи сякаш
с небце и гърло -

премляскването
на всичките органи,
ходенето леко
като облаче,
живеенето в дърветата -
под кожата им,
така че човекът
да е влагата им,
живителната.

Да крачиш на кокили
като ибис
на лов за ухания,
реките да са ти
улиците,
планините -
крайпътните камъни,
да избухваш
в екстази от изгреви
и цял век да струиш.
Да можеш да издишваш
безмълвно вярата си -
както го правят
оброците на камъните.
И да си сам омаята
на Божията любов
от светлина и от сокове,
да си бълбукането
в гърлото на славейте
и звук в кантатата вселенска
на горите, когато ги
достигне многопръстият вятър.
Да си синьо, червено и златно
и да се появяваш където ти хрумне.

Понякога да си невидим,
за да се види бистрото
на прозрачността.

ЯН МАТЕЙКО

Матка, майка,
Матейко-
името му го свързва
с майката и Родината-майка.
Той е всичките крале
на Жеч Посполита,
които е нарисувал,
той е клоунът Станчик,
осъден от светите Инквизиции на света.
Картините му са викът,
раздрал гърдите
на Райтан и на погубения му брат:
„Убийте мене, не Отечеството!“

Насред битките и над тях
духът му се носи
като на светия.
Топи четката във кръвта,
дето вода не става.
Ангелите на Мариакката катедрала
са приели неговите ангели за свои
и летят заедно с тях.
Новата камбана на Сигизмунд
се вдига трудно като небето,
върху платното му,
цяла Полша тегли въжето и.
Сякаш е чул звъна и,
който скоро ще го изпрати
във вечния му път.
Ако гениалността е красота,
това може да се види
на Автопортрета му-
лицата на народа
узряват в дълбините му,
чрез него поляците
са се вдигнали
за бъднините си.

РАЗГОВОРИ С ВИСЛАВА ШИМБОРСКА

Все сме далече
отишли
и все сме за никъде.
Развяваме
пъпната връв,
на която висят
новите ни души
и ни души от думи,
острим трънчето
в сърцето-
да запишем
най-точно
как падаме
и как ставаме.
Утробите
са сякаш
още по-женствени
в самотиите.
Запокитени
целувки
рекушират
от нейде си,
върщат се да целунат
нещо,
което вече
не е тяхно.
Наши са само
спомените
за някои,
които сме били преди.

Оттук-оттам
по нещо -
по средата онова,
което цял живот
преследваме с думи.
И то – живото,
щъкащото

мърда, тупка,
не се дава -
извън и над
всички думи,
плези език
от пътища Млечни -
А, кажи, какво съм.

КРАКОВ

Зидове
прегръщат зидове-
Вавилонската кула
е довършена
и се казва Вавел
и е от краковски камък,
на гроздове по нея
висят хората
и говорят на един език -
на милостта.

Потирът
на манастирската тишина-
насред града-манастир.
Сърцето на молитвата
почуква -
кълвач -
по прозорците.

Крачките на Краков
строят небесни дъги.

СОЛИДАРНОСТ

Ръцете, капнали
от блъскане -
не им пука
ръце на кого са -

важното е,
че са едни
сред многото -
да има за кого
да се хванат.
За да дадат
и да им се даде.

Профсъюзът Солидарност
на ръцете
/парите солидарност
не познават,
ако и да притежават света./

ВЛАДИСЛАВ III ЯГЕЛО

Ангелът на
Владислав III Ягело
обитава
българските небеса,
в тях той е
Владислав Варненчик,
онзи който
щеше
да освободи
Българското царство,
ако не беше
загинал за него.

Българите
го нареждат
до своите
царе и воеводи.

СЦЕНАРИЙ

Отдавна
мъртвите
пръсти на
подпоручика

стискат
веществения
материал
за Катин
/офицерът и
в гроба
служи
на рода./

Синът му,
Анджей Вайда
снима
най-важния
си филм.

Сценарий -
Дневникът на
баща му,
заровен
с труповете
в гората
на Катин.

Само думите
светят там
неизгнили -
и в началото,
и в края -
все слово.

ПОЛСКИЯ ПЪТ,
БЪЛГАРСКИЯ

И едните,
и другите
нямат
нужда
да си измислят
история.

И в едната страна
героите – премного -
както в другата -
от трагедия в трагедия
хлътва историята
сякаш да ги нарои.
И после стиховете
за Бог, Отечество,
Природа
в поезията
на Вазов
и на папа Йоан Павел Втори
са толкова близки,
като че принадлежат на
една литература.

СЪВРЕМИЕ
/НА СТАНИСЛАВ ЙЕЖИ ЛЕЦ/

“На кой вятър да си хвърлям думите?”

Писателят все има
чувството,
че си хвърля
думите на вятъра.

А той, вятърът,
единствено
може да разнесе
думите
надалеч
до хора,
чието съществуване
не е и подозирал.

Кога човек ще покори междучовешкото пространство?”
В междучовешкото
пространство
вее космически студ.
В черни дупки

потъва безследно
енергия и материя.
Чрез какъв космически апарат
егоизмът да стане
на алтруизъм?
Дигиталните ли технологии
или моралът
могат да обърнат
злото в добро?

“Първо премисли преди да почнеш да мислиш.”

А ако ти е
трудно да мислиш -
навлез във виртуалния свят-
той ще те спаси
от мисли.

“В борбата на идеите загиват хора.”
Когато бъдат
изметени
идеите
и тези, които
са ги носели,
остават само жертвите -
за броене.

“Бъди реалист - не казвай истината.”
Колко писачи
са станали писачи,
спазвайки
тази формула,
Докато писателите
са били екзекутирани
на гилотината
на комунистическата лъжа.

“Дисертация на тема: “Човекът в историята на Човечеството.”
Дисертацията
може да прозвучи

някога в празна зала -
без Човечеството -
ако човекът отсече клона,
на който седи -
Природата.

КРАКОВ
ЛИРИКА
АВТОР: КРИСТИН ЮРУКОВА
РИСУНКИ: КРИСТИН ЮРУКОВА
ИЗДАТЕЛСТВО: ЕТ “МОЗАЙКА - 92 - А.Ю. - М.Ю.”
ПЛОВДИВ
ПЪРВО ИЗДАНИЕ
МАРТ 2018
ISBN 978-954-673-025-1